

denne Bank, idet den ganske vist maatte have som sit Formaal at smelte sammen med de andre Institutioner, der burde dannes til Hjælp. De andre Dele af en saadan Bank maatte jo forme sig saaledes, at de enten gennem de eksisterende Hypothekforeninger eller gennem en særlig ny Kreditforening kunde hjælpe til at konvertere de nuværende høiere Laan, som gives paa første og anden Prioritet. Ligesaa vel som der nu tilsigtes et $3\frac{1}{2}$ pCt. Laan til Afløsning af Statsgjælden, bør der til Konvertering af alle de nuværende første Prioritets Laan, private eller Kreditforenings Laan kunne tilveiebringes $3\frac{1}{2}$ pCt. Laan, og som ikke behøvede at være amortisable. Indenfor $\frac{1}{3}$ af Eiendommens Værdi er der saa fuld og gyldig Sikkerhed, at det aldeles ikke behøves at paalægge Jordbruget Amortisation, og anden Prioritets Laanene burde kunne afløses gennem den nye Bank med Laan til 4 pCt., amortisable, og samtidig kunde og burde der staves en Fond, som let vilde kunne dannes igennem en ringe Ydelse af alle Interessenterne i Banken. $\frac{1}{10}$ pCt. aarlig af Laanene vilde være tilstrækkeligt til at skabe successive en saa betydelig Fond, at Landeieendomsbestidderne efterhaanden selv vilde komme til at eie deres Eiendomme, medens det faktiskste Forhold i Diebliffet er, at de kun eie Jøstere paa Eiendommene og afhængige af Kapitalen. Med disse Ord skal jeg tillade mig at anbefale, at det foreliggende Lovforslag nyder Fremme i Thinget og eventuelt, at det sendes til et Udvalg til videre Forhandling med Finansministeren og videre Bearbejdelse.

Th. Nielsen: I nærværende Lovforslags Motiver angives dets Formaal at være et dobbelt. Det ene er, som det hedder, at skaffe billige Penge, altsaa Penge til billig Rente for Laantagerne, og det andet at skaffe Laantagerne et kontant Beløb i Stedet for, at Kreditforeningerne give dem Obligationer. Samtidig med, at de skulde have det kontante Beløb, hedder det tillige i Motiverne, at det har været et yderligere Ulempe ved den nuværende Ordning, at Laantagerne som Følge af Laanets Udbetaling i Obligationer og disses fluktuerende Pris ikke med Sikkerhed forud kunde beregne Laanets Nettoudbytte. Man maa altsaa gaa ud fra, at efter dette Lovforslag faas det kontante Beløb, og at Laantagerne tillige forud kunde beregne det Nettoudbytte, de faae. Det er det ene Formaal, som Lovforslaget har sat sig i Modsetning til Kreditforeningerne, det andet er det af mig nævnte: at skaffe Penge til en billig Rente. Det er unægtelig to meget smukke Formaal,

det kommer kun an paa, om disse Formaal kunne fyldestgøres ved Lovforslaget, og det er det, jeg i nogle Bemærkninger nærmere skal tillade mig at undersøge. — Naar det er Meningen, at Banken skal give kontante Beløb, men Laantagerne tillige i Forveien skulde kunne beregne det Nettoudbytte, de faae, forekommer det mig at staa i en stærkende Modsetning til § 7, 3die Stykke, hvor det udtrykkelig hedder, at Laanene udbetales altid af Banken med rede Penge efter en Kurs, der retter sig efter Forholdene paa Pengemarkedet og som fastsættes af Bankens Bestyrelse med Finantsministerens Samtykke. Hvorledes Laantagerne saa i Forveien kunne beregne Nettoudbyttet, forstaaar jeg virkelig ikke. Jeg tænkte en Tid, at det maatte være Meningen, at denne Bank skulde ligge med store Summer, og derfor kunde fastsætte Nettoudbyttet for længere Tid, at den altsaa skulde gjøre et større Laan, naar Tiden paa Pengemarkedet var beleilig, og have disse store Summer til Disposition, men det kan efter Bestemmelsen i § 7 3die Stykke ikke være Meningen. Det vilde ogsaa være et temmelig farligt Experiment, thi det er klart nok, at skulde Banken ligge med ret store Summer, vilde deraf følge, at den rimeligvis vilde komme til at laane ud til lav Rente, men hvor blev saa Reserveconden af og Fortjenesten for Laantagerne? At Banken kan give dem kontante Beløb, siger jo i Sammenligning med Kreditforeningerne Intet, thi det gaar jo meget let nu med at skaffe Laantagerne det kontante Beløb, det førge Kreditforeningerne selv for, blot det forlanges af Laantagerne, altsaa i den Henseende vil Banken ikke have mindst Indflydelse. Med Hensyn til det fluktuerende Beløb, som Laantagerne faae ved Kreditforeningerne, hvor Nettoudbyttet altsaa ikke kan beregnes, saa vil altsaa det Samme finde Sted, naar vi faae denne Hypothekbank, thi det hedder udtrykkelig, at det skal fastsættes efter Kursene, der jo rette sig efter Forholdene paa Pengemarkedet, men det Samme gjælder jo om Kreditforeningernes Obligationer, og saa kommer der jo tillige i Betragtning, at Bankens Bestyrelse fastsætter Kursen med Finantsministerens Samtykke og altsaa kan gribe vilkaarlig ind, om den vil, uden Hensyn til Forholdene paa Pengemarkedet. Det forekommer mig derfor, at den høitærede Finantsminister ikke har været heldig med at opfylde det ene af de Formaal han har sat sig, nemlig at Laantagerne skulde kunne bestemt vide, hvilket Nettoudbytte de faae, naar de skulde laane; det forekommer mig, at det vil være lige saa